

سنڌ آرڊيننس نمبر XLV مجريه 2002

SINDH ORDINANCE NO. XLV OF 2002

سنڌ وٽن جي پوکي، انهن ۽ عوامي پارڪن جي سار سنڀال آرڊيننس، 2002

THE SINDH PLANTATION, MAINTENANCE OF TREES AND PUBLIC PARKS ORDINANCE, 2002

فهرست (CONTENTS)

تمهيد (Preamble)

دفعات (Sections)

1. مختصر عنوان ۽ شروعات

Short title and commencement

2. وصفون

Definitions

3. ٻوٽن ۽ وٽن جي سار سنڀال

Maintenance of plants and trees

4. عوامي پارڪن جي سار سنڀال

Maintenance of public parks

5. وٽن کيرائڻ ۽ کاٽڻ جي اجازت

Permission for felling and cutting trees

6. پوکڻ يا ٻيهر پوکڻ جو نوٽيس

Notice to plant or re_plant

7. قبضو وٺندڙ پاران وٽن ٻوٽن کي هٽائڻ ۽ ڪنهن غلطي جي صورت ۾

قيمت/خرچ جي اوبگائي

Removal of tree plants by occupier and recovery of
cost/expenses in the case of default

8. وڻ درست طريقي لڳايا ويندا
Trees to be properly planted
9. وڻن هٽائڻ ۽ ڪٽڻ تي پابندي
Prohibition on removing and cutting of trees
10. ڏوهه ۽ سزائون
Offences and punishments
11. ڏوهه چڪتو ڪرڻ
Compounding of Offences
12. لينڊ روينيو جي مد ۾ اوڳاڙي لائق
Recoverable as arrears of land revenue
13. چوٽ
Exemption
14. ضمانت
Indemnity
15. قاعدا
Rules

سنڌ آرڊيننس نمبر XLV مجريه 2002
SINDH ORDINANCE NO. XLV OF 2002

سنڌ وٽن جي پوکي، انهن ۽ عوامي پارڪن جي
سار سنڀال آرڊيننس، 2002

THE SINDH PLANTATION,
MAINTENANCE OF TREES AND
PUBLIC PARKS ORDINANCE, 2002

[20 نومبر 2002]

آرڊيننس جنهن ذريعي سنڌ صوبي ۾ وٽن جي پوکي، انهن ۽
عوامي پارڪن جي سار سنڀال کي يقيني بڻايو ويندو.

جيئن ته سنڌ صوبي ۾ وٽن جي پوکي، انهن ۽ عوامي پارڪن
جي سار سنڀال کي يقيني بڻائڻ ۽ ان سان لاڳاپيل معاملن لاءِ
قدم کڻڻ ضروري ٿي پيو آهي؛

تمهيد (Preamble)

۽ جيئن ته صوبائي اسيمبلي 14 آڪٽوبر 1999 واري اعلان
تحت ۽ پروويزنل ڪانسٽيٽيوشن آرڊر نمبر 1 موجب معطل
آهي؛

۽ جيئن ته سنڌ جو گورنر مطمئن آهي ته موجوده صورتحال ۾
تڪڙو قدم کڻڻ ضروري آهي؛

هاڻي تنهن ڪري، مٿي چاڻايل اعلان ۽ پروويزنل
ڪانسٽيٽيوشن آرڊر سان گڏ پڙهو 1999 جو پروويزنل
ڪانسٽيٽيوشن (ترميم) آرڊر نمبر 9، ۽ ان سلسلي ۾ مليل
سمورن اختيارن کي استعمال ۾ آڻيندي، سنڌ جي گورنر
خوشيءَ سان هيٺيون آرڊيننس جوڙي نافذ ڪرڻ فرمايو

آهي:

مختصر عنوان ۽

شروعات

Short title and

commencement

وصفون

Definitions

1. (1) هن آرڊيننس کي سنڌ وٽن جي پوکي، انهن ۽

عوامي پارڪن جي سار سنڀال آرڊيننس، 2002

سڏيو ويندو.

(2) هي فوري طور تي لاڳو ٿيندو.

2. هن آرڊيننس ۾ جيستائين ڪجهه مضمون ۽ مفهوم جي

متضاد نه هجي، تيستائين:

(i) "ايجنسي" مطلب مڪاني حڪومت جيئن سنڌ مڪاني

حڪومت آرڊيننس، 2001 ۾ بيان ڪيل آهي؛

(ii) "بااختيار بڻايل عملدار" مطلب هن آرڊيننس تحت ڪم

سرانجام ڏيڻ ۽ اختيار استعمال ڪرڻ لاءِ مڪاني

حڪومت جو مقرر ڪيل هڪ عملدار؛

(iii) "ڪيرائڻ" جنهن ۾ شامل آهي ڄاڻي وائي ڪنهن

مقصد لاءِ وٽن ۽ ٻوٽن کي وڍڻ يا تباهه ڪرڻ؛

(iv) "حڪومت" مطلب سنڌ حڪومت؛

(v) "زمين" مطلب زمين جيڪا ڪنهن ٽائون يا ڳوٺ ۾

ڪنهن عمارت جي سائيت طور والاريل نه آهي يا جيڪا

زرعي مقصد لاءِ ڇڏيل ناهي يا زراعت سان لاڳاپيل مقصدن

لاءِ ڇڏيل ناهي يا گاهه لاءِ ڇڏيل ناهي ۽ جنهن ۾ شامل آهن

عمارتن جون سائيتس ۽ اهڙي زمين تي ٻيون تعميرات؛

(vi) "قبضو رکندڙ" مطلب ڪو شخص جنهن وٽ زمين جو

حقيقي قبضو هجي ۽ جنهن ۾ شامل آهي زمين جو مالڪ؛

(vii) "ٻوٽو" جنهن ۾ شامل آهن ٻوٽا، وليون، هيٺ ۽

ڪانڊيرا؛

(viii) "عوامي پارڪون" جنهن ۾ شامل آهن نباتاتي

	<p>باغيچو ۽ ڪا پارڪ يا ڪنهن ايجنسي طرفان تيار ڪيل وندر لاءِ ميدان:</p> <p>(ix) “بيان ڪيل” مطلب قاعدن موجب بيان ڪيل:</p> <p>(X) “وڻ” جنهن ۾ شامل آهن اهڙا ٻوٽا جن کي زمين کان مٿي سنوٽڙ هجي ۽ سٺي اونچائيءَ تائين انهن کي شاخون هجن.</p>
<p>پوٽن ۽ وڻن جي سار سنڀال</p> <p>Maintenance of plants and trees</p>	<p>3. ايجنسي قاعدن ۽ حڪومت جي هدايتن موجب ۽ ان جي اختيار هيٺ فنڊن جي گنجائشن موجب، وڻ پوکڻ ۽ عوامي پارڪس جي سار سنڀال جو منصوبو جوڙي ۽ ترقي وٺرائي سگهجي ٿي ۽ هن آرڊيننس تحت وڻ پوکي ۽ عوامي پارڪن کي سنڀالي سگهي ٿي.</p>
<p>عوامي پارڪن جي سار سنڀال</p> <p>Maintenance of public parks</p>	<p>4. لاڳاپيل مڪاني حڪومت جي ضابطي ۽ هدايت موجب، بااختيار بڻايل عملدار دفعو 3 تحت جوڙيل منصوبي تحت وڻن جي پوکي ۽ عوامي پارڪن جي سار سنڀال جو انتظام ڪندو.</p>
<p>وڻن کي ڪيڙائڻ ۽ ڪاٽڻ جي اجازت</p> <p>Permission for felling and cutting trees</p>	<p>5. (1) هن آرڊيننس جي گنجائشن موجب، ڪو به شخص بااختيار بڻايل شخص کان لکت ۾ اجازت وٺڻ کان سواءِ ڪنهن زمين تي وڏندڙ ڪنهن وڻ کي ڪيڙائي يا ڪٽي نه سگهندو. سواءِ ان جي جتي اهڙي واڍي ڪنهن حڪم جي پورائي يا ڪنهن قانون تحت يا ٻي صورت ۾ عوامي مفاد ۾ ڪئي وڃي.</p> <p>(2) هڪ درخواست ذيلي دفعو (1) تحت بااختيار بڻايل عملدار کي اجازت لاءِ ڏني ويندي، جيڪو اجازت ڏئي يا اجازت کان انڪار ڪري سگهي ٿو.</p> <p>(3) اجازت اهڙين شرطن موجب ڏني ويندي جيئن بااختيار بڻايل عملدار طئي ڪري.</p>

(4) ڪو شخص جيڪو بااختيار بڻايل عملدار جي فيصلي تحت متاثر ٿيو هجي اهو اهڙي فيصلي واري تاريخ جي ٻن هفتن دوران ايجنسي کي اپيل ڪري سگهي ٿو جنهن جو فيصلو حتمي هوندو.

پوکڻ يا ٻيهر پوکڻ جو
نوٽيس
Notice to plant or
re_plant

6. (1) قبضو رکندڙ جي قبضي هيٺ خالي زمين يا زمين کي محفوظ بڻائڻ جي مقصد لاءِ يا حفاظت کي وڌيڪ موثر بڻائڻ لاءِ دفعه 3 تحت اهڙي زمين تي ٻوٽا يا وڻ پوکيا ويندا.

(2) جتي قبضو رکندڙ ذيلي دفعه (1) جي گهرجن کي پورو ڪرڻ ۾ ناڪام ٿئي ٿو ته بااختيار بڻايل عملدار اهڙي زمين جي قبضو رکندڙ کي طلب ڪرڻ جو نوٽيس جاري ڪري سگهي ٿو جنهن جو عرصو گهٽ ۾ گهٽ 14 ڏينهن هوندو ته جيئن اهڙي ڪنهن به قسم جا وڻ پوکي يا ٻيهر پوکي سگهجن، جيئن نوٽيس ۾ ڄاڻايو ويو هجي.

(3) ذيلي دفعه (1) تحت نوٽيس قبضو رکندڙ جو نالو بيان ڪرڻ کانسواءِ اماڻيو ويندو ۽ جيڪو هيٺين ريت اماڻيو ويندو:

a. ذاتي طور قبضو رکندڙ کي ڏنو ويندو.

b. سندس عام رواجي يا آخري پيرو ڄاڻايل جڳهه يا ڪاروبار واري جاءِ تي پهچايو ويندو. يا

c. سندس عام رواجي يا آخري پيرو ڄاڻايل جڳهه يا ڪاروبار واري جاءِ تي رجسٽرڊ پوسٽ ذريعي اماڻيو ويندو.

d. سندس عام رواجي يا آخري پيرو ڄاڻايل جڳهه يا ڪاروبار واري جاءِ تي اهڙي نوٽيس جو نقل لڳايو ويندو.

(4) ذيلي دفعه (2) تحت نوٽيس اهڙي عرصي ختم ٿيڻ کانپوءِ لاڳو ٿيندو جيئن ان سلسلي ۾ بيان ڪيو ويو هجي.

(5) جيڪڏهن ان عرصي دوران قبضو رکندڙ ايجنسي کي اپيل ڪري ٿو ته نوٽيس تيستائين لاڳو نه ٿيندو جيستائين ايجنسي طرفان تصديق نه ڪئي وڃي يا اپيل قبول يا رد نه ڪئي وڃي.

(6) اپيل تي ايجنسي جو فيصلو حتمي هوندو.

(7) جتي قبضو رکندڙ ڪنهن نوٽيس جون گهرجون پوريون ڪرڻ ۾ ناڪام ٿي ويو آهي جيڪو ذيلي دفعو (5) تحت لاڳو ٿي ويو آهي ته بااختيار بڻايل عملدار سمورن موزون وقتن تي اهڙا اپاءَ وٺي سگهي ٿو ۽ اهڙا ڪم ڪري سگهي ٿو جيئن اهو ان نوٽيس تي مڪمل طور يا عارضي طور عملدرآمد لاءِ ضروري سمجهي.

7. (1) جتي بااختيار بڻايل عملدار مطمئن آهي ته ڪو وڻ يا ٻوٽو پوءِ اهو وڌي رهيو آهي يا نه، اهو ٻارڻ لائق صورت ۾ آهي يا زندگي يا ملڪيت لاءِ خطرناڪ آهي يا ڪنهن رڪاوٽ جو سبب بڻجي ٿو يا ڪنهن صورت ۾ ٽرئفڪ ۾ رڪاوٽ وجهي ٿو ته اهو زمين جي قبضو رکندڙ کي لکت ۾ نوٽيس ذريعي طلب ڪري سگهي ٿو جنهن جي زمين تي اهو وڌي رهيو آهي يا ان کي نوٽيس ۾ بيان ڪيل وقت دوران هٽائڻ جو چئڻي سگهي ٿو.

قبضو وٺندڙ پاران وڻن
ٻوٽن کي هٽائڻ ۽
ڪنهن غلطي جي
صورت ۾ قيمت/خرچ
جي اوڳاڙي
Removal of tree
plants by
occupier and
recovery of
cost/expenses in
the case of
default

(2) جيڪڏهن نوٽيس تي عملدرآمد نه ڪيو وڃي، ته بااختيار بڻايل عملدار نوٽيس ۾ ڄاڻايل عرصو پورو ٿيڻ کانپوءِ ڪنهن به وقت تي قبضو رکندڙ جي خرچ تي ڪم ڪرائي سگهي ٿو.

8. جتي ٻوٽا يا وڻ منظور ٿيل منصوبي تحت يا بااختيار بڻايل عملدار کي مطمئن ڪرڻ کان سواءِ ڀوڪيا وڃن ته اهو وڻ درست طريقي لڳايا ويندا

Trees to be properly planted

انهن ٻوٽن يا وڻن کي منصوبي موجب پوکرائي سگهي ٿو.

وڻن هٽائڻ ۽ ڪٽڻ تي پابندي

9. عوامي پارڪ اهڙي نموني رکي ويندي جيئن بيان ڪيو ويو هجي، هن آرڊيننس جي ٻين گنجائشن موجب ڪو به شخص ڪنهن عوامي هنڌ بشمول عوامي پارڪ جي ڪنهن ٻوٽي، ول يا وڻ کي يا ان جي شاخ يا ڪنهن حصي کي نه هٽائيندو. نه ڪٽيندو. نه نقصان پهچائيندو يا ان جي جاءِ تبديل نه ڪندو.

Prohibition on removing and cutting of trees

ڏوهه ۽ سزائون

10. ڪو شخص جيڪو هن آرڊيننس جي گنجائشن جي پيڪڙي ڪندو ان کي ڏنڊ جي سزا ڏني ويندي، جيڪو پنجويهه هزار رپين کان وڌيڪ نه هوندو.

Offences and punishments

ڏوهه چڪتو ڪرڻ

11. (1) بااختيار بڻايل عملدار هن آرڊيننس تحت ڪيل ڪنهن ڏوهه تي پنج هزار رپين جي رقم واڌو اهڙو نقصان جيڪو سندس طرفان طئي ڪيو ويو هجي، اهو ڀرڻ کانپوءِ ڏوهه معاف ڪري سگهي ٿو.

Compounding of Offences

(2) ڪنهن به عدالت کي هن آرڊيننس تحت ڪيل ڏوهه تي دائره اختيار نه هوندو. سواءِ بااختيار بڻايل عملدار طرفان شڪايت جي.

(3) اهڙي ڏوهه جي سلسلي ۾ اهڙي ماڻهو طرفان رقم جي ادائگي کانپوءِ سندس خلاف ڪا به ڪارروائي نه ڪئي ويندي.

لينڊ روينيو جي مد ۾ اوڳاڙي لائق

12. هن آرڊيننس تحت واجب الادا ڪا رقم لينڊ روينيو جي رهتن طور اوڳاڙي لائق هوندي.

Recoverable as arrears of land

revenue	13. ڇوٽ سرڪاري گزيت ۾ نوٽيفڪيشن ذريعي
Exemption	ڪنهن زمين يا زمين جي درجي يا ڪنهن قبضو رکندڙ يا قبضو رکندڙن جي درجي کي هن آرڊيننس جي آپريشن کان ڇوٽ ڏئي سگهي ٿي.
ضمانت	14. هن آرڊيننس تحت ڪيل ڪنهن ڪم يا ڪجهه ڪرڻ جي ارادي تي حڪومت، ايجنسي يا بااختيار بڻايل عملدار خلاف ڪو ڪيس يا قانوني ڪارروائي نه ٿيندي.
Indemnity	15. (1) حڪومت هن آرڊيننس جا مقصد حاصل ڪرڻ لاءِ قاعدا جوڙي سگهي ٿي.
قاعدا	(2) مٿي ڄاڻايل اختيارن سان تضاد کان سواءِ اهڙا قاعدا هيٺين سمورن يا انهن مان ڪن معاملن لاءِ مهيا ڪندا:
Rules	(a) طريقو جنهن تحت وڻ لڳايا ۽ سار سنڀال ڪئي ويندي؛ (b) طريقو جنهن تحت عوامي پارڪن جي سار سنڀال ڪئي ويندي؛ (c) عوامي پارڪن جي سلسلي ۾ بااختيار بڻايل عملدار طرفان ڪم جي سرانجام ڏنا ويندا يا اختيار جيڪي استعمال ڪيا ويندا؛ (d) اهي ڪم جيڪي عوامي پارڪن ۾ منع هوندا؛ (e) وڻن جا قسم جيڪي مختلف علائقن ۾ پوکيا ويندا ۽ عرصو جنهن دوران اهي پوکيا وڃڻا آهن؛ ۽ (f) وڻن ۽ عوامي پارڪن جو رکڻ جو طريقو ڪار.
	نوٽ: ايڪٽ جو مذڪوره ترجمو عام ماڻهن جي واقفيت لاءِ آهي جيڪو ڪورٽ ۾ استعمال نٿو ڪري سگهجي.

